

حفاظت از آثار اصیل

مقالاتی در گرامیداشت یوگا یوکیلهتو

به کوشش: نیکولس استنلی پرایس و جوزف کینگ

ترجمه: محمدرضا رحیمزاده
عضو هیئت علمی دانشگاه هنر ایران

ندا شفیعی

تابستان ۱۴۰۳

سرناسه	حفاظت آثار اصیل: مقالاتی در گرامیداشت یوکا یوکیلهتو - نیکولس استنلی پرایس و جوزف کینگ
عنوان و نام پدیدآور	حفاظت از آثار اصیل: مقالاتی در گرامیداشت یوکا یوکیلهتو/ به کوشش [صحیح: ویراستاران] نیکولس استنلی- پرایس، جوزف کینگ؛ ترجمه محمدرضا رحیمزاده، ندا شفیی.
مشخصات نشر	تهران، دانشگاه هنر ایران، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	۲۷۱ص: مصور.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۵۱۳-۹۴-۲
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: Conserving the authentic : essays in honour of Jukka Jokilehto, c2009
یادداشت	چاپ قبلی: نشر علمی، ۱۳۹۷.
عنوان دیگر	مقالاتی در گرامیداشت یوکا یوکیلهتو
موضوع	یوکیلهتو، یوکا
موضوع	Jokilehto, Jukka
موضوع	آثار تاریخی -- نگهداری و مرمت
	Antiquities-- Collection and preservation
	آثار فرهنگی -- نگهداری و مرمت
	Cultural property -- Protection
	معماری -- نگهداری و مرمت
	Architecture -- Conservation and restoration
شناسه افزوده	استنلی پرایس، نیکلاس پی.، ویراستار
شناسه افزوده	Stanley Price, Nicholas P.
شناسه افزوده	کینگ، جوزف، ویراستار
شناسه افزوده	King, Joseph
شناسه افزوده	رحیمزاده، محمدرضا، ۱۳۴۹/۰۹/۱۰، ۰۹۱۲۱۸۶۷۱۱۶
شناسه افزوده	شفیی، ندا، ۱۳۶۲/۰۲/۲۱، ۰۹۱۳۲۷۰۰۱۲۶
شناسه افزوده	دانشگاه هنر
رده بندی کنگره	CC۱۳۵
رده بندی دیوپی	۳۶۳/۶۹
شماره کتابشناسی ملی	۹۸۵۶۲۱۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا

نام کتاب	حفاظت از آثار اصیل: مقالاتی در گرامیداشت یوکا یوکیلهتو
تألیف	نیکولس استنلی-پرایس و جوزف کینگ (به کوشش)
ترجمه	محمدرضا رحیمزاده، ندا شفیی
صفحه آرا	محمدرضا رحیمزاده
چاپ اول	تابستان ۱۴۰۳
بها	۲۴۰۰۰۰ ریال
شمارگان	۱۰۰ نسخه
قطع	رجلی
شابک	ISBN: ۲-۹۴-۶۵۱۳-۶۰۰-۹۷۸ ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۱۳-۹۴-۲

ناشر

تهران، خیابان حافظ، خیابان شهید سرهنگ سخایی،
بعد از تقاطع ۳۰ تیر، شماره ۵۶

تلفن: ۵۶۸۲ ۶۶۷۲ (۰۲۱)

*** کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

*** مسئولیت مطالب به عهده نویسنده است و لزوماً دیدگاه‌های دانشگاه هنر ایران را منعکس نمی‌کند.

فهرست مطالب

فهرست شکل‌ها	۷
پیشگفتار ترجمه فارسی: سخنی برای سپاس‌گزاری / یوکا یوکیلهتو	۱۱
مقدمه / مهدی حجت	۱۳
نویسندگان	۱۵
بخش ۱: درباره یوکا	۱۹
۱. تقدیر از یوکا / پل فیلیپو	۲۱
۲. روزهای نخستین دوره حفاظت معماری در مرکز رم (ایکروم) / مهرآذر سهیل	۲۷
۳. از حفاظت معمارانه تا حفاظت شهری و معاهده میراث جهانی: قدردانی / جوزف کینگ	۳۹
۴. یوکا یوکیلهتو، قدردانی / (زنده‌یاد) برنارد فیلدن	۴۵
۵. یوکا در چین: فلسفه، شخصیت، و همکاری‌ها / گوئو جان	۵۱
بخش ۲: حفاظت از آثار	۵۹
۶. تأملاتی درباره مرمت معماری از یک نگاه ایتالیایی / جوائی کاربونارا	۶۱
۷. تصویربرداری و مرمت و نقش متمایز و بالقوه آنها در مطالعه تاریخی / پائولو فانچلی	۷۳
۸. حفاظت، مرمت، مرمت: خلاصه برداشت‌هایی در زمینه اصطلاحات معماری / کالوچرو بلانکا	۸۵
۹. نام‌گذاری اجزا / دی پل	۹۷
۱۰. گنیوس لوکی - روح بناها و محوطه‌ها / میثائیل پتزت	۱۰۹
۱۱. تحولات در تحقق مدیریت میراث در کشورهای جنوب صحرای آفریقا / وبر اندورو و شدریک چیریکور	۱۱۹
۱۲. اثر تصاعدی ظرفیت‌سازی ایکروم: آموزش حفاظت برای اهل حرفه در بائسکا اشتیاؤنیتسا، اسلواکی / آندریا اورلاند	۱۲۵
۱۳. بازسازی تاریخی: چشم‌اندازهای حفاظت میراث یا دگرگونی نظریه؟ / ناتالیا دوشکینا	۱۴۳
۱۴. مالکیت / لاکلین کیلی	۱۵۹
۱۵. کلیسای مادر لئون: نمونه‌ای از مرمت در اسپانیا در قرن نوزدهم / خاوییر ریورا بلانکو	۱۷۵
۱۶. حفاظت از روش‌های حفاظت: مفهوم گسترده حفاظت / مهدی حجت	۱۸۹
بخش ۳: اصالت و میراث جهانی	۱۹۹
۱۷. سیر تحول مفهوم ارزش چشمگیر جهانی / کریستینا کامرون	۲۰۱
۱۸. نزدیک شدن به چهل سالگی: میراث جهانی در حال و آینده محتوم آن / تاماش فیردی	۲۱۵
۱۹. اصیل؟ بازیابی سند نارا... / یوئان دومیتسلی	۲۲۱
۲۰. اصالت و مفاهیم میراث: ملموس و ناملموس - مناظره‌ها در ژاپن / نوبوکو اینابا	۲۳۵
۲۱. قضاوت درباره اصالت شهر / سیلویو مندرس سانکتی، فلاویانا لیرا، روزن پیگولو	۲۴۹
آثار مکتوب یوکا یوکیلهتو / به کوشش: مهرآذر سهیل و نیکولس استنلی-پرایس	۲۵۹

فهرست شکل‌ها

تصویر روی جلد (کتاب اصلی)

نقاشی آبرنگ از فلورانس و فیثه‌زوله (بخشی از اثر)، اثر یوکا یوکیلهتو (۱۹۶۴)

۱

ت ۱. یوکا یوکیلهتو.

ت ۲. پل فیلیپو و یوکا یوکیلهتو.

۲

ت ۱. رم ستر در سال ۱۹۵۹ دید از میدان سن فرانچسکو دی پائولا ادارات با میدان هم‌سطح هستند (روبرو) با ورودی اصلی که در پایین سمت چپ نشان داده شده (عکس از اف. رایگامونتی).

ت ۲. یکی از نقاشی‌های یوکا در زمان صرف نهار بر روی رومیزی در تراتوریا دی ماریو، ۱۹۷۱.

ت ۳. میهمانی در آپارتمان یوکا در رم، سال ۱۹۷۲ (از چپ، ردیف جلو: آنی فیلیپو، توموکیچی، ایواساکی، لائورا مورا؛ ردیف عقب: یوکا، پل فیلیپو، فرانکو ریگامونتی، پائولو مورا).

ت ۴. برنامه دوره ARC در سال ۱۹۷۴.

ت ۵. یوکا در هلند، ۱۹۷۷ (عکس از نویسنده).

ت ۶. یوکا یوکیلهتو در بازدید از تراستوره همراه با شرکت‌کنندگان دوره حفاظت از میراث ساخته‌شده، ۲۰۰۷.

۴

ت ۱. برنارد فیلدن و یوکا.

ت ۲. برنارد فیلدن و یوکا در کوه تایشان، چین، ۱۹۸۸.

۵

ت ۱. یوکا و نویسنده در حال بازدید روستایی از گروه بومی میائو، استان گوانگشی، جنوب غربی چین.

ت ۲. یوکا و نویسنده در شیان، چین، ۲۰۰۵ (عکس از آذر سهیل).

ت ۳. یوکا و نویسنده در حال اعطای جایزه به قهرمانان کشتی، مغولستان داخلی چین، ۲۰۰۶ (عکس از آذر سهیل).

ت ۴. یوکا و آذر سهیل در حال بازدید دریاچه غربی در هانگژو، چین، (عکس از گوئو جان).

۷

ت ۱. ویلا کارپنیا در رم، وضع موجود نمای اصلی (سمت چپ) و طرح آن (سمت راست) (طرح از اف. پاروتا ۱۹۹۴-۱۹۹۵).

ت ۲. مجسمه سان آندرتا در خیابان فلامینای رم، آسیب‌شناسی با درشت‌نمایی در نمای اصلی (بخش غربی)، با فهرست راهنمای مواد (سمت چپ) (طرح از اس تاچا، ۱۹۸۳).

ت ۳. ساختمان بُنیفاچوی هشتم در آنائی، نمایش مراحل ساختمانی قرون گذشته (قرون ۱۳-۱۴ و ۱۵-۱۶)، (طرح از جی گونوشیانی، ۱۹۹۶).

ت ۴. فواره مجسمه چهار چشمه در رم (طرح دی ام تی آباته، ۱۹۹۶-۱۹۹۷).

ت ۵. ویلا میلس در پالاتینوی رم که در گذشته تخریب شده است. بازسازی نقشه بر اساس اسناد ومدارک (طرح‌ها و عکس‌ها)، (طرح از اِ

پیژنی، ۱۹۹۷-۱۹۹۸). طرح‌ها بخشی از مطالعات انجام‌شده در دانشکده معماری دانشگاه ساینزای رم است.

۱۱

- ت ۱. باغ‌های مقدس اوسان - اوسگبو، نیجریه.
- ت ۲. منظر فرهنگی سوکور، نیجریه.
- ت ۳. کاخ‌های سلطنتی آبومی، مهم‌ترین شاهد مادی پادشاهی داهومی، بنین.
- ت ۴. کوتاماهو (سرزمین باتاماریا) در نوگوی در نزدیکی مرز بنین متشکل از خانه‌های برجی گلین به نام تاکینتا.
- ت ۵. لالیلا. کلیساهای تراشیده شده در سنگ، اتیوپی.
- ت ۶. محوطه باستان‌شناختی آکسوم، اتیوپی.
- ت ۷. فاسیل غیبی در محوطه گوندار، اتیوپی.
- ت ۸. زیماپوه بزرگ، زیماپوه.
- ت ۹. مقابر پادشاهان بوگاندا در کاسوبی، اوگاندا.
- ت ۱۰. منظر فرهنگی مپونگوبوه در شمال آفریقای جنوبی.
- ت ۱۱، ۱۲، ۱۳. نایری کوکولوگو در بورکینافاسو، محل زندگی رئیس هشت روستا که شامل کاخ رئیس و مجموعه کلبه‌های اهالی است.

۱۲

- ت ۱. بانسکا اشتیاوینیتسا، موقعیت دوره‌های آموزشی (عکس نویسنده).
- ت ۲. تعمیر دیوار حمال ساخته‌شده از سنگ عادی - یک سایت نمایشی برای ورکشاپ بین‌المللی ۲۰۰۲ (عکس نویسنده).
- ت ۳. کار بر روی طرح به درخواست یوکا یوکیلهتو، جنازو تامپون (راست) و نویسنده (عکس مایکل بانیت).
- ت ۴. اچ. وایسنباخ در حال آب‌دیده کردن آهک و تعلیم شرکت‌کنندگان دوره بین‌المللی ۲۰۰۵.

۱۳

- ت ۱. گلوب تی‌پیتر شکسپیر در لندن، انگلستان. در قرن هفدهم با حکم پارلمان تخریب شد و در دهه ۱۹۹۰ دوباره ساخته شد (عکس از نویسنده، ۲۰۰۷).
- ت ۲. فراونترکیش در نویمارکت درسدن آلمان ساخته شده، توسط جورج باردر طی سال‌های ۱۷۲۶-۱۷۴۳، در سال ۱۹۴۵ تخریب شد و بازسازی شده در اواسط دهه ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۵ (عکس از نویسنده، ۲۰۰۵).
- ت ۳. تبلیغی مربوط به پروژه بازسازی بوکادمی توسط کارل فریدریش شینکل، ۱۸۳۱-۱۸۳۶، در برلین مرکزی، آلمان، در سال ۱۹۴۵ خراب شد و به طور کامل در سال ۱۹۶۲ پاک‌سازی و تخلیه شد (عکس از نویسنده، ۲۰۰۷).
- ت ۴. کلیسای مادر اسامپشن در کی‌یف، اوکراین، در سال ۱۹۴۱ تخریب، و در اواسط سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۰ به سبک باروک قرن هجدهمی بازسازی شد (عکس از تودور کرسِتو، ۲۰۰۹).
- ت ۵. کلیسای سن پیتر در فیرمینی - ورت، فرانسه، ساخته‌شده بر اساس طرح‌های اولیه لوکربوزیه ۱۹۶۰-۱۹۶۵ به دست ژوزه اوبریه، ۱۹۶۸-۲۰۰۶، و نامزدشده برای فهرست میراث جهانی به منزله بخشی از کاندیداهای گروهی لوکربوزیه.
- ت ۶. کلیسای مادر بانوی ما غازان در میدان سرخ، مسکو، روسیه، ساخته‌شده در سال‌های ۱۶۲۰-۱۶۳۶؛ مرمت‌شده در سال‌های ۱۹۲۵-۱۹۳۳؛ تخریب در سال ۱۹۳۶. بازسازی در سال‌های ۱۹۹۲-۱۹۹۳ مطابق با محوطه میراث جهانی (عکس از نویسنده، ۲۰۰۸).
- ت ۷. کلیسای مادر مسیح منجی در مسکو، روسیه، ساخته‌شده به دست کنستانتین تون، ۱۸۳۷-۱۸۸۳، تخریب‌شده در سال ۱۹۳۱، بازسازی در سال‌های ۱۹۹۵-۲۰۰۲ و نامزدشده برای فهرست آزمایشی میراث جهانی روسیه در سال ۱۹۹۶ (عکس از نویسنده، ۲۰۰۸).
- ت ۸. تالار بیکاتیرینینسکی در کاخ کاترین بزرگ در تساریتسینو، مسکو، روسیه، ۲۰۰۷-۲۰۰۸، یک تصویر ساخته‌شده از معماری داخلی قرن هجدهمی که هرگز پیش از این حتی طرحی از آن وجود نداشته است (عکس از گریگوری روزین، ۲۰۰۸).
- ت ۹. هتل ماسکوا نزدیک کرملین مسکو، روسیه، ساخته‌شده به دست آلکسی شوسف در سال‌های ۱۹۳۲-۱۹۳۸، ویران‌شده در سال ۲۰۰۴ و تحت بازسازی از سال ۲۰۰۶ مطابق با حریم تعیین‌شده برای محوطه میراث جهانی (عکس از نویسنده، ۲۰۰۹).
- ت ۱۰. کاخ تزار الکسی میشایلوویچ در کولومنسکویه، مسکو، روسیه، یک ساختار چوبی قرن هجدهمی که در نیمه دوم قرن ۱۸ پیاده شد و دوباره توسط یک اسکلت سیمانی و نمای چوبی برپا شده است (عکس از ناتالیا ساموور، ۲۰۰۸).

۱۴

- ت ۱. نمای برج بزرگ کلاهنکویز (از جورج پیتری، معماری کلیسایی ایرلند، ۱۸۴۵).

- ت ۲. بالتینگلاس آبی، کاونتی ویکلو (از فرانسیس گروس، تاریخ باستان ایرلند، ۱۹۷۱).
- ت ۳. کوه کشل (از جی.ان. بروور، حفاری های پس از پتری ۱۸۲۵-۱۸۲۶).
- ت ۴. هالی کراس آبی، کاونتی تیپرتری (از فرانسیس گروسه. تاریخ باستان ایرلند، ۱۷۹۱)

۱۵

- ت ۱. کلیسای مادر لئون در اواسط قرن نوزدهم.
- ت ۲. کلیسای مادر لئون پیش از مرمت. حکاکی شده به دست فرانسیس خاویر پارسیرا، منتشر شده به همت خوسه ماریا کوئاداردو، واقع در ایالت استوریاس، مادرید، ۱۸۵۵.
- ت ۳. کلیسای مادر لئون، جبهه شمالی به دست خوان مادراسو.
- ت ۴. کلیسای مادر لئون در اواخر قرن نوزدهم، بعد از مرمت (از دیمیتریو د لوس ریوس، کاتدرال لئون، مادرید، ۱۸۹۵).
- ت ۵. کلیسای مادر لئون، جبهه غربی (از دیمیتریو د لوس ریوس، کاتدرال لئون، مادرید، ۱۸۹۵).

۱۷

- ت ۱. کلیساهای تراشیده شده سنگی، لالیلا (اتیوپی)، ثبت شده در فهرست میراث جهانی در سال ۱۹۷۸ (عکس از جوزف کینگ، ایکروم، ۲۰۰۱)
- ت ۲. کلیسای مادر گایزر در پارک ملی یلوستون (ایالات متحده آمریکا)، ثبت شده در فهرست میراث جهانی در سال ۱۹۷۸ (عکس از نشنال پارک سرویس، ایالات متحده آمریکا).
- ت ۳. جزیره (سنگال)، ثبت شده در فهرست میراث جهانی در ۱۹۷۸ (عکس از بابا کیتا، ایکروم).
- ت ۴. لاس مدولاس (اسپانیا)، ثبت شده با عنوان سایت میراث جهانی در سال ۱۹۹۷ (عکس از گروه پژوهشی، شورای مرکزی پژوهش علوم انسانی و اجتماعی، مادرید).
- ت ۵. منظر فرهنگی سوکور (نیجریه)، ثبت شده با عنوان سایت میراث جهانی در سال ۱۹۹۹ (عکس از دیپو آلفیاتایو، کمیسیون ملی برای موزه ها و یادمان ها، نیجریه).
- ت ۶. گروس پیتون (سنت لیوشا)، ثبت شده با عنوان سایت میراث جهانی در سال ۲۰۰۴ (عکس از IUCN ۲۰۰۴).

۱۹

- ت ۱. کرووال (کوه سالیتری) (عکس از اس. دومیتسلی).
- ت ۲. پیرزان داروگ و گوندونگورا کارول کوپر و ماری کینگ (عکس از پی. کاردوکس).
- ت ۳. تصاویر صخره ای در ایگل ریچ، وولی نشنال پارک (عکس از پی. تاکون).
- ت ۴. گانگودی واترز، دان اسوامپ (عکس از جی. برت).
- ت ۵. راه پیاده نشنال پس و آبشارهای ونتورت (عکس از بی. کوری).

۲۰

- ت ۱. یاکوشیچی توتو. نمای خارجی پیش از حفاظت (عکس از موزه ملی توکیو).
- ت ۲. یاکوشیچی توتو. نمای بیرونی پس از حفاظت (عکس از نوبوکو اینابا).
- ت ۳. شین-یاکوشیچی هوندو. نمای خارجی پیش از حفاظت (عکس از هیئت آموزشی نارا پرفکچرال).
- ت ۴. شین-یاکوشیچی هوندو. نمای خارجی پس از حفاظت (عکس از نوبوکو اینابا).
- ت ۵. شین-یاکوشیچی هوندو. نمای داخلی پیش از حفاظت (عکس از هیئت آموزشی نارا پرفکچرال).
- ت ۶. شین-یاکوشیچی هوندو. نمای داخلی پس از حفاظت (عکس از یوکو هایامی).
- ت ۷. مجموعه فضاهای داخلی معبد ایسه. عکس هوایی که بناهای جدید و قدیمی را در دوره انتقال و بازسازی نشان می دهد؛ مجموعه قدیمی تر بعد از مراسم انتقال به کلی خالی از اثاثیه خواهد شد (عکس از جینگو شیچو).
- ت ۸. بشقاب اونتایاکی از کاتالوگ نمایشگاه «زیبایی ها و مهارت های ژاپن»، ۱۹۹۹ (عکس از نمایندگی برای امور فرهنگی).

تصویر پشت جلد (کتاب اصلی)

نقاشی آبرنگ از کلیسای سان فرانچسکو ریپا، رم، اثر برنارد فیلدن

یوگا یوکیلهتو، دانشگاه تهران، پردیس هنرهای زیبا، ۱۸ مهر ۱۳۹۴ (ص ۳۰۲)

پیشگفتار ترجمه فارسی: سخنی برای سیاست‌گذاری

در سال ۲۰۰۹، هنگامی که منیر بوشناکی، مدیر کل ایکروم، مرا برای شرکت در جلسه‌ای در دفتر خود در سن میکل در رم دعوت کرد، نمی‌دانستم که این دعوت در واقع برای رونمایی این کتاب یادنامه است و دیدن نقاشی‌های آبرنگ من روی جلد آن برایم کاملاً شگفت‌انگیز بود.

با بررسی صفحات این کتاب دریافتم که اهمیت و مفهوم آن قطعاً تنها به من مربوط نیست و از من فراتر است. در واقع، متوجه شدم که ابتکار تهیه آن ایده‌ای حاصل از بحث در طی کنفرانسی در فلورانس، بین ماسودا کانه‌فوزا، یومی آکی‌یدا، کالوجرو بلانکا، و مهرآذر سهیل بوده است. آذر در تشکیل طرح‌مایه و مفهوم کتاب، انجام پژوهش و ارتباط با نیکولس استنلی-پرایس و جو کینگ، سردبیران و ویراستاران کتاب، همکاری فعالی کرد و همچنین مقاله‌ای نوشت که نتیجه گفتگو بین وی، کالوجرو، و خود من است. به همه آنان سپاس و قدردانی مدیون هستم.

دریافتن اینکه مقاله‌های این کتاب نوشته دوستان و همکاران گرانپایه‌ای است که در طی سال‌ها با آنان همکاری داشته‌ام، شایان توجه است. این نویسندگان عبارتند از چهار مدیر و مدیر کل پیشین ایکروم: پل فیلیپو، برنارد فیلدن، نیکولس استنلی-پرایس، و منیر بوشناکی، که منیر معاون مدیر کل یونسکو نیز بوده است. همچنین دو رئیس پیشین کمیته میراث جهانی: کریستینا کامرون و تاماش فیردی و نیز میسائل پترز، رئیس پیشین ایکوموس. در کل، این دوستان، استادان و کارشناسان در گفتمان در زمینه حفاظت از میراث فرهنگی، که در این کتاب مقاله نوشته‌اند، نماینده شانزده کشور هستند که شامل کشورهای اسپانیا، استرالیا، اسلواکی، الجزایر، انگلستان، ایالات متحده، ایتالیا، ایران، ایرلند، آفریقای جنوبی، برزیل، چین، روسیه، ژاپن، کانادا، و مجارستان است.

در نتیجه، این کتاب قطعاً به عنوان محصولی از پژوهش و تفکر در زمینه حفاظت بناهای تاریخی و تکامل سیاست‌های بین‌المللی حفاظتی ارزشمند است و مسائل بسیاری را دربر می‌گیرد که در سال‌های آینده نیز مطرح خواهد بود. از جمله تاثیر برنامه‌های آموزشی و ظرفیت‌سازی ایکروم، اهمیت مستندنگاری، و مسایل مرمت و بازسازی. همچنین به چالش‌های مربوط به تعیین ارزش جهانی برجسته و تعادل در فهرست میراث جهانی یونسکو توجه خاصی شده است. بدیهی است که همه این مسائل به یک مبنای فلسفی محکم نیاز دارد، اما کجا می‌توان چنین مرجعی را یافت مگر در این گونه مجموعه از نوشته‌ها که بتواند دید ما را وسعت و عمق دهد، و به ادامه پیشبرد فلسفه کلی حفاظت یاری کند، که به سهم خود، خود نیز میراثی از زمان ما است.

در پایان، مایل به بیان قدردانی صمیمانه از دکتر مهدی حجت برای ترجمه و نشر نسخه فارسی این کتاب هستم که خود نیز از نویسندگان این کتاب است. امیدوارم که این کتاب سبب تشویق رشد و پالایش سیاست‌های حفاظتی در ایران شود، کشوری که دارای این چنین تاریخ و میراث باورنکردنی است. در حال حاضر، شاید بیش از همیشه، به تلاش‌های ویژه‌ای برای حفاظت از این میراث نیاز وجود دارد. مسئله تنها حفاظت از آثار تاریخی و سایت‌های شناخته شده نیست، بلکه مسائل مربوط به حفظ مناطق شهری تاریخی و مناظر فرهنگی که قرن‌ها دوام آورده‌اند و اکنون توسط تأثیرات جهانی شدن تهدید می‌شوند، نیز مطرح است. مسئله همچنین زنده نگه‌داشتن روح و فکر اصیل ایرانی است که در دنیای هنر، معماری، و فلسفه سهیم بوده است.

بوکا یوکیلهتو

رم، ۱۸ ژوئیه ۲۰۱۷

مقدمه

یکی از روش‌های نیکوی بزرگداشت شخصیت‌های علمی که امروز در جهان مرسوم شده است، جمع‌آوری مجموعه مقالات علمی در حوزه تخصصی فرد مورد نظر در یک کتاب و چاپ و تقدیم آن به ایشان است. بدین ترتیب هم به گسترش دانش در آن حوزه کمک می‌شود و هم امکان اشاره به برخی خصوصیات و خدمات این شخصیت علمی فراهم می‌آید. کتاب حاضر نیز که به ابتکار و کوشش اعضای محترم موسسه بین‌المللی ایکروم تهیه و منتشر شده است، در ستایش از یکی از برگزیده‌ترین شخصیت‌های علمی در حوزه حفاظت از میراث فرهنگی به انجام رسیده است. یوکا یوکیهتو استادی دانشمند، هنرمندی توانا، و محقق نام آشنا است که همه عمر پربارش را تاکنون صرف تبیین ارزش‌های میراث فرهنگی و ضرورت و اهمیت حفاظت از آن، خصوصاً بناها و محوطه‌های تاریخی، نموده است.

اولین آشنایی من با دیدگاه‌های علمی یوکا، با مطالعه پایان‌نامه دکتری ایشان تحت عنوان «تاریخ حفاظت از بناهای تاریخی» در دانشکده مطالعات پیشرفته معماری دانشگاه یورک انگلستان آغاز شد، که بحق باید آن را گنجینه‌ای بی‌بدیل از اطلاعات و تجربیات جهانی دانست. گرچه پیش از آن با نامشان از طریق همسر دانشمند و گرانقدرشان، خانم دکتر آذر سهیل، که از همدرسان من در دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران بودند، آشنا شده بودم، اما مطالعه رساله پرحجم و ارزشمند ایشان که گواه عمق اطلاعات و توجه ویژه به نقش و جایگاه میراث فرهنگی در تدوین کیفیت حیات جوامع انسانی بود، وجوه عمیق‌تر شخصیت ایشان را برایم آشکار کرد.

نهایتاً دیدار حضوری با ایشان هنگام دفاع از رساله دکتری من در انگلستان دست داد که سرآغاز نوعی مؤانست فکری - گرچه از راه دور - بود. از این رو بنده که کمتر توفیق هم‌نشینی با ایشان را داشته و بیشتر با نقاط نظر علمی‌شان آشنا بودم، در مقاله تقدیمی به این کتاب صرفاً به بیان دیدگاه خود در امر حفاظت پرداخته و زمینه را برای دوستانی که با ایشان معاشرت بیشتر داشته‌اند، خالی گذاشته‌ام. خوشبختانه مقالات ارائه شده به کتاب مشحون از ذکر خصوصیات و صفات برگزیده این دانشمند فرهیخته و در عین حال برخوردار از نکات بسیار ارزشمند علمی در حوزه حفاظت از آثار تاریخی است.

خوشبختانه مجموعه آثار پرتعداد و اثرگذار ایشان - که فهرست آن در انتهای همین کتاب عرضه شده است - با استقبال فراوان اهل نظر در ایران مواجه شده و برخی از آثار ایشان نظیر دو کتاب تاریخ حفاظت معماری و راهنمای مدیریت در محوطه‌های میراث فرهنگی جهان به فارسی نیز ترجمه شده است. با مراجعه به این آثار می‌توان به جرأت گفت که یکی از نادر افرادی که در دهه‌های اخیر مباحث مربوط به ارزش‌های میراث فرهنگی، خصوصاً مبانی نظری حفاظت، را با دیدگاه و عمقی فلسفی مورد دقت قرار داده است یوکا یوکیهتو بوده است. مباحث مطروحه توسط ایشان در تنظیم بسیاری از اسناد بین‌المللی حفاظت مورد توجه و استفاده قرار گرفته و بسیاری از دیدگاه‌های نوین مطرح شده در این اسناد مدیون رویکرد و دقت نظر این استاد گرانقدر می‌باشد.

باید اذعان نمایم که مشارکت در نکوداشت این استاد موجب مباهات و کمترین اقدامی است که میتوان در پاسداشت زحمات بی‌دریغ سال‌های سال تلاش در باب آرمانی نمود که با گسترش روزافزون یک‌شکلی فرهنگی مورد تهدید جدی قرار گرفته است.

اکنون که ترجمه فارسی کتاب با عنوان *حفاظت از آثار اصیل*، مقالاتی در گرامیداشت یوکا یوکیهتو به چاپ می‌رسد لازم است از استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمدرضا رحیم‌زاده که جز با مساعی و دقت نظر علمی ایشان این

کار به سامان نمی‌رسید، نهایت تشکر و امتنان را داشته باشم. ترجمه کتاب با علاقه و پشتکار و وسواس خاص سرکار خانم مهندس ندا شفیعی، از دانش‌آموختگان کوشا و فرهیخته دوره کارشناسی ارشد مرمت بناها و بافت‌های تاریخی پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران، به انجام رسید. از ایشان و نیز از جناب آقای مهندس محمد ابوذری، معاون پژوهشی اسبق سازمان میراث فرهنگی کشور و هنرمندی که - گرچه دور از وطن زندگی می‌کند - دل و جان و زبانش از حال و هوای فرهنگ غنی کشورمان مالا مال است، که مقالات به زبان ایتالیایی را ترجمه نمودند، بسیار سپاسگزارم. مقدمه‌ای ویژه ترجمه فارسی کتاب توسط استاد یوکا یوکیلهتو نگاشته شده، که زینت بخش کتاب خواهد بود. در پایان امیدوارم چاپ کتاب به زبان فارسی نماینده قدردانی ایرانیان از فردی باشد که بحق سهمی بسزا در طرح مفاهیمی تازه در باب فرهنگ و میراث فرهنگی در جهان داشته و خصوصاً از توجه ویژه ایشان به آثار تاریخی ایران و مساعدت در حل مشکلات آن سپاسگزاری می‌نمایم.

مهدی حجت

تهران، تیر ۱۳۹۷

نویسندگان

- دی. بل: معمار مشاور و عضو افتخاری دانشگاه ادینبورو، انگلستان
- کالوجرو بلانکا: دانشیار دانشگاه ساپینزا رم در رشته مرمت بنا
- کریستینا کامرون: دارنده کرسی میراث ساخته شده در مدرسه معماری دانشگاه مونترال کانادا و عضو پیشین هیئت رئیسه کمیته میراث جهانی
- جووانی کاربونارا: استاد مرمت معماری و مدیر مدرسه تخصصی مرمت بنا در دانشگاه ساپینزا رم، ایتالیا
- یونان دومیتسلی: نایب رئیس پیشین ایکوموس و عضو شورای ایکروم و اکنون رئیس کمیته مشاور میراث جهانی استرالیا برای دولت مرکزی و دولت های ملی و کمیته مشاور بلو مانتینز بزرگ برای دارایی های غیرمنقول
- ناتالیا دوشکینا: استاد انستیتوی معماری مسکو و کارشناس ایکوموس برای محوطه های میراث جهانی
- پائولو فانچلی: استاد گروه تاریخ معماری، مرمت، و حفاظت میراث معماری، در دانشگاه ساپینزا رم، ایتالیا
- (زنده یاد) برنارد فیلدن: مدیر ایکروم ۱۹۷۷-۱۹۸۱ و بنیان گذار اصلی حفاظت معماری در انگلستان
- تاماش فیردی: معمار و مرمتگر در مجارستان، نایب رئیس پیشین کمیته میراث جهانی و عضو افتخاری ایکوموس بین المللی
- مهدی حجت: دارنده مدرک دکتری در رشته حفاظت و کارشناسی ارشد در معماری و بنیان گذار و رئیس پیشین سازمان میراث فرهنگی کشور و همچنین رئیس ایکوموس ایران
- نوبوکو اینابا: استاد برنامه مطالعات میراث جهانی مدرسه علوم جامع انسانی در دانشگاه تسوکوبا، ژاپن
- لاکلین کیلی: استاد دانشگاه معماری دوبلین، ایرلند از ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۷، و همچنان مشغول تدریس به صورت پاره وقت
- جوزف کینگ: مدیر بخش محوطه ها در ایکروم ، رم
- شدرک کیریکور: مدرس باستان شناسی در دانشگاه کیپ تاون، آفریقای جنوبی
- فلاویانا لیرا: دانشجوی دکتری توسعه شهری دانشگاه فدرال پرنامبوکو، رسیفی، برزیل
- وبر اندورو: مدیر صندوق میراث جهانی آفریقا، مستقر در ژوهانسبورگ، آفریقای جنوبی
- میشائیل پترت: سرپرست اداره حفاظت ایالت باواریا در آلمان و مدیر ایکروم ۱۹۷۴-۱۹۷۷ و رئیس ایکوموس

بین‌المللی ۱۹۹۹-۲۰۰۸

پل فیلیپو: رئیس بازنشستهٔ ایکروم، دستیار مدیر ۱۹۵۹-۱۹۷۱ و مدیر ایکروم ۱۹۷۱-۱۹۷۷

روزن پیکولو: در مرکز مطالعات عالی حفاظت یکپارچه در دانشگاه فدرال پرنامبوکو، رسیفی، برزیل

خاویر ریورا بلانکو: دارنده کرسی تاریخ مرمت در دانشکدهٔ فنی معماری آکالا د هنارس مادرید، اسپانیا

مهرآذر سهیل: معمار حفاظت، پژوهشگر، و شرکت‌کنندهٔ پیشین در دورهٔ حفاظت معماری ایکروم

نیکولس استنلی-پرایس: مدیر کل ایکروم ۲۰۰۰-۲۰۰۵

آندرتا اورلاند: دانشیار معماری در دانشگاه فنی براتیسلاوا، جمهوری اسلواکی

سیلویو دزانکتی: عضو مرکز مطالعات عالی حفاظت یکپارچه و استاد برنامهٔ حفاظت شهری دانشگاه فدرال پرنامبوکو، رسیفی، برزیل

گوئو جان: نایب‌رئیس ایکوموس بین‌المللی و عضو هیئت ارشد معاونت نگهداری میراث فرهنگی، ادارهٔ دولتی میراث فرهنگی، جمهوری خلق چین